IV. *Item* GREGORIUS I. Clero, & Civibus Neapolitanis, *lib.* 8. *Epiſt.* 40. [an. 600. *Româ in Campaniam.*]

Ad ſacros Ordines uſurarii promoveri non debent.

i Anſel. *l.* 6. *c.* 9. Polyc. *l.* 2. *tit.* 1.

DE Petro [i] inſuper ad nos perveniſſe cognoſcite, quòd ſolidos dedit ad uſuram: quod vos oportet cum omni ſubtilitate perquirere: & ſi ita conſtiterit, alium eligite, & ab hujus vos perſona ſine mora ſuſpendite. Nam nos amatoribus uſurarum nulla ratione manus imponimus. Si verò ſubtili habita inquiſitione hoc falſum eſſe patuerit (quia perſona ejus nobis ignota eſt, & utrùm ita ſit de ſimplicitate ejus, quod ad nos perlatum eſt, ignoramus) cum decreto à vobis facto ad nos eum venire neceſſe eſt; ut vitam moréſque illius ſolicitiùs inquirentes, ſenſum quoque pariter agnoſcamus, ut ſi huic judicio aptus extiterit, veſtra in eo (adjuvante Domino) deſideria compleamus.

V. *Item* EX CONCILIO ELIBERITANO, *c.* 20. [an. 305. *in Hiſpania.*]

Degradetur Clericus, qui uſuras accipere detegitur.

k Ivo, *p.* 13. *c.* 12. Pann. *l.* 3. *c.* 156.

SI quis [k] Clericorum detectus fuerit uſuras accipere; placuit degradari, & abſtinere.

VI. *Item* LEO I. Anatolio Epiſcopo Conſtantinopolitano, *Epiſt.* 51. [an. 452. *Româ Conſtantinopolim.*]

Nec implicari errore, nec cupiditate violari Sacerdotem oportet.

2. *Pars.* l Anſel. *l.* 7. *c.* 149. m *Eccleſ.* 18. n *al.* pecuniæ.

VIrum [l] Catholicum, & præcipuè Domini Sacerdotem, ſicut nullo errore implicari, ita nulla oportet cupiditate violari, dicente ſancta Scriptura [m]: *Poſt concupiſcentias tuas non eas.* Mens enim potentiæ [n] avida nec abſtinere novit à vetitis, nec gaudere conceſſis, nec pietati α adhibere conſenſum.

¶ CORR. ROM. α *Nec pietati.*] Hoc poſtremum orationis membrum abeſt ab originali: ſed habetur etiam apud Anſelmum.

VII. *Item* GREGORIUS [2] I. *lib.* 7. *Epiſt.* 100. [an. 599. *Româ in Galliam.*]

Qui cupiditatem à ſe non abſcindit, bonorum Autori inhærere non valet.

o 1. *Tim.* 6.

BOnorum Autori inhærere aliter non valemus, niſi cupiditatem à nobis (*quæ omnium malorum radix* [o] *eſt*) abſcindamus.

¶ PITH. [2] *Gregorius.*] Siagrio, Ætherio, Virgilio & Deſiderio Epiſcopis.

GRATIAN. p *Luc.* 12.

ITEM de eo, quod ſcriptum eſt in Evangelio [p]: *Hominis cujuſdam divitis fructus uberes ager attulit.*

VIII. AMBROSIUS *Serm.* 81. [c. an. 380. *Mediolani.*]

Avari eſt hominum bona invadere, quorum neceſſitatibus ſubvenire valet.

q Ex Baſilii Homilia, ad eumdem Evangelii locum. r ſolem videt. *orig.*

SIcut ii [q], qui per inſaniam mente tranſlati ſunt, non jam res ipſas, ſed paſſionis ſuæ phantaſias vident; ita etiam mens avari ſemel vinculis cupiditatis adſtricta, ſemper aurum, ſemper argentum videt, ſemper reditus computat; gratiùs aurum intuetur, quàm Solem [r]; ipſa ejus oratio, & ſupplicatio ad Dominum, aurum quærit. *& poſt pauca.* §. 1. Interdum etiam uſuræ arte nequiſſima ex ipſo auro aurum naſcitur. Sed quid agis? Nec ſatietas umquam, nec finis aderit cupiditati. *& infrà.*

§. 2. Sed ais: quid injuſtum eſt, ſi cùm aliena non invadam, propria diligentiùs ſervo? O impudens dictum! Propria dicis? quæ? ex quibus reconditis in hunc mundum detuliſti? Quando in hanc ingreſſus es lucem, quando de ventre matris exiſti; quibus, quæſo, facultatibus, quibúſque ſubſidiis ſtipatus ingreſſus es? *& poſt pauca.*

§. 3. Proprium nemo dicat, quod eſt commune α, quod plùs quàm ſufficeret, ſumptum, etiam violenter obtentum eſt. *& infrà.* §. 4. Numquid iniquus eſt Deus, ut nobis non æqualiter diſtribuat vitæ ſubſidia? ut tu quidem eſſes affluens, & abundans; aliis verò deeſſet, & egerent? An idcircò magis, quia & tibi voluit benignitatis ſuæ experimenta conferre, & alium per virtutem patientiæ coronare? Tu verò ſuſceptis Dei muneribus, & ſi in ſinum tuum redactis, nihil te putas agere iniquum, ſi tam multorum vitæ ſubſidia ſolus obtineas? Quis enim tam injuſtus, tam avidus, tam avarus, quàm qui multorum alimenta ſuum [ſ] non uſum, ſed abundantiam, & delicias facit? Neque enim minùs eſt criminis habenti tollere, quàm cùm poſſis, & abundes, indigentibus denegare. Eſurientium panis eſt, quem tu detines: nudorum indumentum eſt, quod recludis, & miſerorum redemptio eſt, & abſolutio, pecunia quam tu in terram defodis. Tot [t] te ergo ſcias invadere bona, quot [u] poſſis præſtare quod velis.

ſ *al.* non ſuum. t *al.* tantorum. u *al.* quantis.

¶ CORR. ROM. α *Commune.*] Apud Beatum Ambroſium legitur, *Proprium nemo dicat, quod è communi plùs quàm ſufficeret, ſumptum, & violenter obtentum eſt.* Sed ob Gloſſam non eſt mutatum.

GRATIAN. 3. *Pars.* x Hier. ad Oceanum. y 1. *Tim.* 3. & *ibi* Gloſſator. z *Epheſ.* 5. a 1. *Tim.* 3. b *Tit.* 1. c *Job.* 1.

NECESSE eſt etiam [x], ut ille, qui ordinandus eſt [y], *ſuæ domui ſit benè præpoſitus*, id eſt, ſi in Laicali habitu uxorem habuit, vel filios, à vitiis ad virtutum ſtudia, & verbo, & exemplo provocet, ut quod poſteà præcepturus eſt populis, priùs exigat à domeſticis. Unde Apoſtolus Epheſiis ſcribit [z], ut uxores ſuas ſicut ſua corpora diligant, & filios ſuos non ad iracundiam provocent, ſed enutriant illos in omni diſciplina, & correctione Domini. Unde cùm Paulus ad Timotheum ſcribens, dixiſſet [a]: *ſuæ domui benè præpoſitum*, ſtatim ſubjunxit: *habentem filios ſibi ſubditos in omni caſtitate, non* [b] *in accuſatione luxuriæ.* Non enim talium cohabitator frontem habet alios redarguendi. Unde de Beato Job legitur [c], quòd pro filiis ſuis quotidiana offerebat Deo ſacrificia, offerens holocauſta per ſingulos, quos tanta charitatis perfectione in unum conſtrinxit, ut quiſque eorum in ſuo die convivium fratribus pararet, & ad epulandum ſecum tres ſorores ſuas pariter invitaret. Quod quia Heli facere diſſimulavit, ac falſa pietate ſuperatus delinquentes filios ferire noluit, ſicut in libro Regum legitur, apud diſtrictum Judicem ſemetipſum cum filiis crudeli damnatione percuſſit: unde ei Divina voce dicitur [d]: *Honoraſti filios tuos magis, quàm me.* Hinc etiam David erga filios benignitatem, non diſciplinæ ſeveritatem exercens, eorum juventutem experimento didicit perniciosam, quorum pueritiam vagâ licentiâ permiſit eſſe voluptuoſam. Unus quippe eorum ſororem ſuam ſtupro corrumpens, à fratre ejus, Abſalone [e] videlicet, inter epulas, quas fratribus ſuis fraudulenter paraverat, obtruncatus eſt. Abſalon verò, poſtquam veniam à patre obtinuit, de regno illum expulit, & ad concubinas ejus ingreſſus eſt [f]; demum per invia deſerti patrem perſequens, quercui inhæſit [g], atque ita ſuſpenſus interiit. Hinc etiam Paulus ad Timotheum ſcribit, dicens [h]: *Qui ſuorum, & maximè domeſticorum curam non habet, fidem negavit, & eſt infideli deterior.* Jure ergo, qui domui ſuæ neſcit præeſſe, in Epiſcopum ordinari prohibetur, quia qui in re minima, de qua ſibi familiarior debet cura ineſſe, fidelis non eſt, quomodo in Eccleſia Dei (ubi tot ſunt & alieni) ſolicitam diligentiam adhibebit? Unde Hieronymus [i]. Non enim [k] juſtus polluitur ex vitiis filiorum, ſed libertas ab Apoſtolo Eccleſiæ Principi reſervatur; ut talis fiat, qui non timeat propter vitia liberorum extraneos reprehendere. §. 1. Quod tunc fiet, ſi non erit, quod ſibi imputetur. Cùm enim greſſus hominis [l] à Domino dirigantur, nec ſint in homine [m] ejus viæ; corripere quidem poteſt, corrigere autem non valet: pulſare poteſt, non aperire: manus comprimere, non animum mutare. Unde

d 1. *Reg.* 2. e 2. *Reg.* 13. f 2. *Reg.* 16. g 2. *Reg.* 18. h 1. *Tim.* 5. i In comm. ad c. 1. Epiſt. ad Titum. k itaque. *orig.* 4. *Pars.* l *Pſal.* 36. m *Hier.* 10.

IX. AUGUSTINUS Clero, & Populo Hipponenſi, *Epiſt.* 137. [fortè an. 404. *in Africa.*]

Bonorum hominum diſciplina mores immutare non valet.

QUantumlibet vigilet diſciplina domûs meæ, homo ſum, & inter homines vivo: nec mihi arrogare audeo, ut domus mea melior ſit, quàm arca Noë, ubi tamen inter octo homines unus [n] reprobus inventus eſt: aut melior ſit, quàm domus Abrahæ, ubi dictum eſt [o]: *Ejice ancillam, & filium ejus:* aut melior ſit, quàm domus Iſaac, cui de duobus geminis dictum eſt [p]: *Jacob dilexi, Eſaü autem odio habui. & infrà.* §. 1. Simpliciter autem fateor Charitati veſtræ coram Domino Deo noſtro, qui teſtis eſt ſuper animam meam, ex quo Deo ſervire cœpi, quomodo difficilè ſum expertus meliores, quàm qui in monaſteriis profecerunt; ita non ſum expertus pejores, quàm qui in monaſteriis ceciderunt [q], ita ut hinc arbitrer in Apocalypſi ſcriptum [r]: *Juſtus juſtior fiat; & ſordidus ſordeſcat adhuc.*

n *Gen.* 9. o *Gen.* 21. p *Malach.* 1. q *al.* defecerunt. r *Apoc.* 22.

X. *Item* CYPRIANUS, *lib.* 1. *Epiſt.* 3. Cornelio Papæ. [c. an. 252. *Carthagine Romam.*]

Convicia perditorum à via rectitudinis nos movere non debent.

QUod ad nos attinet, conſcientiæ noſtræ convenit, Frater, dare operam; ne quis culpâ noſtrâ de Eccleſia pereat: ſi quis autem ultrò, & crimine ſuo perierit, & pœnitentiam agere, atque ad Eccleſiam redire noluerit, nos in die judicii inculpatos futuros credimus, qui conſulimus ſanitati; illos ſolos in pœnis remanſuros, qui noluerint conſilii noſtri ſalubritate ſanari. Nec movere nos debent convicia perditorum, quò minùs à via recta, & à certa regula non recedamus; quando & Apoſtolus inſtruat dicens [ſ]: *Si hominibus placerem, Chriſti ſervus non eſſem.*

ſ *Galat.* 1.

EPISCOPI ORDINANDI, ET ECCLESIASTICI NON SINT NEOPHYTI.

DISTINCTIO XLVIII.

GRATIAN. 1. *Pars.* a 1. *Tim.* 3. Gloſſa ord. *ibid.* & Hieron. Oceano.

PROHIBENTUR etiam Neophyti [a] in Epiſcopos ordinari, ut qui heri erat Catechumenus, hodie non fiat Epiſcopus; qui heri erat in theatro, hodie non ſedeat in Eccleſia: qui veſperè erat in circo, hodie non miniſtret altario: qui dudum fuerat fautor hiſtrionum, hodie non ſit conſecrator Virginum. Cauſa autem hujus prohibitionis eſt ſecundùm Apoſtolum, ne elatus in ſuperbiam, tamquam religio Chriſtiana plurimùm eò egeret, incidat in ruinam Diaboli. Mo-

b Leo apud Anſel. *l.* 6. *c.* 30. c *Epiſt.* 12. ad Aurelium.

mentaneus [b] namque Sacerdos neſcit habere humilitatem, obſervare modos perſonarum, vel ſe contemnere: non jejunavit, non flevit, non ſe correxit, non pauperibus erogavit. In arrogantiam (quæ eſt ruina Diaboli) incidunt, qui puncto horæ necdum Diſcipuli fiunt Magiſtri: & ſicut Innocentius ait [c] [Miſerum eſt eum fieri Magiſtrum, qui necdum didicit eſſe Diſcipulus.] Unde legitur

I. IN NICÆNO CONCILIO, *c.* 2. [an. 325. *in Bithynia.*]

Neophytus in Epiſcopum non eſt ordinandus.

d Martinus Brac. Epiſcopus, *c.* 22.

QUoniam [d] [1] multa, ſive per neceſſitatem, ſive ex quacumque cauſa α, contra regulam geſta ſunt; ita ut homines ex vita gentili nuper adhuc catechizati, vel inſtructi ſtatim ad ſpiritualem Baptiſmum veniſſent, & continuò, cùm baptizati, etiam ad Epiſcopatum, vel Presbyterium provecti ſunt; rectè igitur viſum eſt de cetero nihil tale debere fieri. Nam & tempore opus eſt, ut ſit Catechumenus, & poſt Baptiſmum multa probatione indiget. Evidens namque eſt Apoſtolicum præceptum dicens [e]: *Non Neophytum, ne fortè elatus in judicium incidat, & laqueum Diaboli.* Si verò præcedente [f] β tempore aliquod mortale γ peccatum admiſerit, & convictus duobus vel tribus teſtibus fuerit; ceſſet à Clero, qui hujuſmodi eſt. Si quis verò præter hæc fecerit, tamquam contraria ſtatutis ſancti [g] Concilii gerens, ipſe præcipitabitur [2] de ſtatu ſui Cleri.

e 1. *Tim.* 3. f *al.* procedente. *orig.* g *al.* magni.

¶ CORR. ROM. α *Quacumque cauſa.*] Græcè eſt: ἢ ἄλλως ἐπειγομένων τῶν ἀνθρώπων: quod Dionyſius vertit, *aut aliàs cogentibus hominibus.*

β *Præcedente.*] προϊόντος, id eſt, *procedente*, ſed ob Gloſſam non eſt mutatum.

γ *Mortale.*] Abeſt vox iſta à priſca verſione. Græcè eſt, ψυχικόν τι ἁμάρτημα, quod Dionyſius vertit, *delictum animæ.*

¶ PITH. [1] *Quoniam.*] Ex priſca verſione.

[2] *Præcipitabitur.*] *Periclitabitur*, κινδυνεύσει. Dionyſius Exiguus; *de ſtatu honoris periclitabitur.*

GRATIAN.

NEOPHYTI verò hodie appellantur, propoſitum ſacræ Religionis noviter aſſumentes. Unde ſcribit

II. B. GREGORIUS Syagrio Epiſcopo [3], & aliis Epiſcopis, *lib.* 7. *Epiſt.* 100. [h] [an. 599. *Româ in Galliam.*]

Quis dicatur Neophytus.

h Et *l.* 5. *Epiſt.* 51. Vigilio Epiſc. Arelat. i Polyc. *l.* 2. *tit.* 1. Anſel. *l.* 6. *c.* 26. Ivo, *p.* 5. *c.* 131. k *al.* in initio. l *al.* ordines. m *al.* ſumma.

SIcut Neophytus [i] tunc dicebatur, qui initio [k] ſanctæ α Fidei erat eruditione plantatus; ſic modò Neophytus habendus eſt, qui repentè in Religionis habitu plantatus, ad ambiendos honores [l] ſacros irrepſerit. §. 1. Ordinatè ergo ad Ordines accedendum eſt. Nam caſum appetit, qui ad ſummi [m] loci faſtigia poſtpoſitis gradibus per abrupta quærit aſcenſum. Scimus autem, quòd ædificati parietes non priùs tignorum pondus accipiunt, niſi à novitatis ſuæ humore ſiccentur: ne ſi antè pondera, quàm ſolidentur, accipiant, cunctam ſimul fabricam ad terram deponant.

¶ CORR. ROM. α *Initio ſanctæ.*] In *lib.* 7. *Epiſt.* 100. ubi habetur prior pars hujus Capitis uſque ad verſic. *Scimus autem.* legitur, *in ſanctæ Fidei erat converſatione plantatus.* Lib. autem 5. *Epiſt.* 51. ſive *c.* 95. (ubi & eadem ferè iiſdem verbis habentur, ac præterea ſequens pars uſque ad finem) legitur hoc loco, *qui adhuc noviter erat plantatus in fide.*

¶ PITH. [3] *Epiſcopo.*] Adde, *Auguſtodunenſi.*

EPISCOPI ORDINANDI, ET ECCLESIASTICI SINT VIRTUTIBUS PRÆDITI.

DISTINCTIO XLIX.

GRATIAN. 1. *Pars.* a ne. *orig.*

ECCE, à quibus vitiis debeant eſſe immunes, qui in Epiſcopum ſunt ordinandi. Qui enim interceſſores pro populo ad Deum parantur, neceſſe eſt, ut ejus gratiam benè vivendo mereantur. Unde Gregorius ait in Paſtorali. §. 1. Solicitè formidandum, ne qui placare poſſe iram Dei creditur, hanc ipſe ex proprio reatu mereatur. Cuncti enim liquidò novimus; quia, cùm is, qui diſplicet, ad intercedendum mittitur, irati animus ad deteriora provocatur. Qui ergo adhuc deſideriis terrenis adſtringitur, caveat, ne diſtricti iram Judicis graviùs accendens, dum loco delectatur gloriæ, fiat ſubditis autor ruinæ. Solerter ergo ſe quiſque metiatur; nec [a] locum regiminis aſſumere audeat, ſi in ſe adhuc vitium damnabiliter regnat: nec is, quem crimen depravat proprium, interceſſor fieri appetat pro culpis aliorum.

I. *Idem* GREGORIUS I. in eod. Paſtorali *eod. c.* 11. continenter. [an. 590. *Romæ.*]

Sacrificium Deo non offerat, qui vitiis eſt maculatus.

b *Levit.* 21. c hernioſus. *vulgata.*

HInc etenim supernâ voce ad Moyſem dicitur [b]: *Loquere ad Aaron: homo de ſemine tuo per familias, qui habuerit maculam, non offerat panes Domino Deo ſuo; nec accedat ad miniſterium ejus.* Ubi & repentè ſubjungitur: *Si cæcus fuerit, ſi claudus, ſi vel parvo, vel grandi, & torto naſo, ſi fracto pede, vel manu, ſi gibbus, ſi lippus, ſi albuginem habens in oculo, ſi jugem ſcabiem, ſi impetiginem in corpore, vel ponderoſus* [c] [1].

§. 1. Cæcus quippe eſt, qui ſupernæ contemplationis lumen ignorat: qui præſentis vitæ tenebris preſſus, dum venturam lucem nequaquam diligendo conſpicit, quò greſſus operis porrigat [d], neſcit. Hinc etenim prophetante Anna dicitur [e]: *Pedes Sanctorum ſuorum ſervabit; & impii in tenebris conticeſcent.* §. 2. Claudus verò eſt, qui quidem, quò pergere debeat, aſpicit; ſed per infirmitatem mentis, vitæ viam perfectæ [f] non valet tenere, quam videt: quia ad virtutis ſtatum dum fluxa conſuetudine non erigitur, quò per deſiderium innititur, illuc greſſus operis efficaciter non ſequuntur. Hinc etenim Paulus dicit [g]: *Remiſſas manus, & diſſoluta genua erigite, & greſſus rectos facite pedibus veſtris; ut non claudicans quis erret, ſed magis ſanetur.* §. 3. Parvo autem naſo eſt, qui ad tenendam menſuram diſcretionis idoneus non eſt. Naſo quippe odores, fœtoréſque diſcernimus. Rectè ergo per naſum diſcretio exprimitur; per quam virtutes eligimus, delicta reprobamus. Unde & in laude Sponſæ dicitur [h]: *Naſus tuus ſicut turris, quæ eſt in Libano:* quia nimirum Sancta Eccleſia, quæ ex cauſis ſingulis tentamenta prodeant, per diſcretionem conſpicit; & ventura vitiorum bella ex alto deprehendit. Sed ſunt nonnulli, qui dum æſtimari hebetes nolunt, ſæpè ſe quibuſdam exquiſitionibus plùs quàm neceſſe eſt exercentes, ex nimia ſubtilitate falluntur. Unde hìc quoque ſubditur: [vel grandi, & torto naſo.] Naſus enim grandis, & tortus eſt, diſcretionis ſubtilitas immoderata: quæ dum plùs quàm decet, excreverit, actionis ſuæ rectitudinem ipſa confundit. §. 4. Fracto autem pede, vel manu eſt, qui viam Dei pergere omnino non valet, atque à bonis actibus funditùs exors vacat: quatenùs hæc, non ut claudus, ſaltem cum infirmitate teneat; ſed ab his omnimodo alienus exiſtat. §. 5. Gibbus verò eſt, quem terrenæ ſolicitudinis pondus deprimit, ne umquam ad ſuperna reſpiciat; ſed ſolis his, quæ in infimis calcantur, intendat: qui & ſi quando aliquid ex bono patriæ cæleſtis audierit, ad hoc nimirum perverſæ conſuetudinis pondere prægravatus, cordis faciem non attollit: quia cogitationis ſtatum erigere non valet; quem terrenæ ſolicitudinis uſus curvum tenet. Ex horum quippe ſpecie Pſalmiſta dicit [i]: *Incurvatus ſum, & humiliatus uſquequaque.* Quorum culpam quoque per ſemetipſam Veritas reprobans ait [k]: *Semen autem, quod in ſpinis cecidit, hi ſunt, qui audiunt verbum, & à ſolicitudinibus, & divitiis, & voluptatibus vitæ euntes ſuffocantur, & non referunt fructum.* §. 6. Lippus verò eſt, cujus quidem ingenium ad cognitionem veritatis emicat; ſed tamen hoc carnalia opera obſcurant. In lippis quippe oculis pupillæ ſanæ ſunt, ſed humore defluente infirmantes [l] palpebræ groſſeſcunt: quæ quia infuſione crebra atteruntur, etiam acies pupillæ vitiatur. Et ſunt nonnulli, quorum ſenſum carnalis vitæ operatio ſauciat: qui videre recta ſubtiliter per ingenium poterant; ſed uſu pravorum actuum caligant. Lippus itaque eſt, cujus ſenſum natura exacuit, ſed converſationis pravitas confundit: cui benè per Angelum dicitur [m]: *Collyrio inunge oculos tuos, ut videas.* Collyrio quippe oculos, ut videamus, inungimus, cùm ad cognoſcendam veri luminis claritatem, intellectûs noſtri aciem medicamine bonæ operationis adjuvamus. §. 7. Albuginem verò habet in oculo, qui veritatis lucem videre non ſinitur: quia arrogantiâ ſapientiæ, ſeu juſtitiæ cæcatur. Pupilla namque oculi nigra, videt: albuginem tolerans nihil videt: quia videlicet ſenſus humanæ cogitationis, ſi ſtultum ſe, peccatorémque intelligit, cognitionem intimæ claritatis apprehendit. Si autem candorem ſibi juſtitiæ, ſive ſapientiæ tribuit; à luce ſe ſupernæ cognitionis excludit: & eò claritatem veri luminis nequaquam penetrat, quò ſe apud ſe per arrogantiam exaltat, ſicut de quibuſdam dicitur [n]: *Dicentes enim ſe eſſe ſapientes, ſtulti facti ſunt.*

d *al.* dirigat. e 1. *Reg.* 2. f *al.* perfectè. g *Hebr.* 12. h *Cant.* 7. i *Pſal.* 118. k *Luc.* 8. l infirmitate. *orig.* m *Apoc.* 3. n *Rom.* 1.

§. 8. Jugem verò habet ſcabiem, cui carnis petulantia ſine ceſſatione dominatur. In ſcabie etenim fervor viſcerum ad cutem trahitur, per quam rectè luxuria deſignatur: quia ſi cordis tentatio uſque ad operationem proſilit, nimirum fervor intimus, uſque ad cutis ſcabiem prorumpit, & foris jam corpus ſauciat: quia dum in cogitatione voluptas non reprimitur, etiam in actione dominatur. Quaſi enim cutis pruriginem Paulus curabat abſtergere, cùm dicebat [o]: *Tentatio vos non apprehendat, niſi humana:* ac ſi apertè diceret: Humanum quidem eſt tentationem in corde perpeti: dæmoniacum verò eſt in tentationis certamine in operatione ſuperari. §. 9. Impetiginem quoque habet in corpore, quiſquis avaritiâ vaſtatur in mente: quæ ſi in parvis non compeſcitur, nimirum ſine menſura dilatatur. Impetigo quippe ſine dolore corpus occupat, & abſque occupati tædio excreſcens membrorum decorem fœdat: quia & avaritia captivam animam, dum quaſi delectat, exulcerat: dum adipiſcenda quæque cogitationi objicit, ad inimicitias accendit: & dolorem in vulnere non facit, quia æſtuanti animo ex culpa abundantiam promittit. Sed decor membrorum perditur; quia aliarum quoque virtutum per hanc pulchritudo depravatur: & quaſi totum corpus exaſperat; quia per univerſa vitia animum ſupplantat, Paulo atteſtante, qui ait [p]: *Radix omnium malorum eſt cupiditas.* §. 10. Ponderoſus verò eſt, qui turpitudinem non exercet opere, ſed tamen ab hac cogitatione continua ſine moderamine gravatur in mente: qui nequaquam quidem uſque ad opus nefarium rapitur, ſed ejus animus voluptate luxuriæ ſine ullo repugnationis obſtaculo

o 1. *Cor.* 10. p 1. *Tim.* 6.